Oktober 2025

POLITIERECHTBANK

"Ik ontving een administratieve sanctie"

Hoe stel ik beroep in bij de politierechtbank?

1. Wat is een administratieve sanctie?

Voor bepaalde overtredingen en vormen van overlast kan je een administratieve sanctie (soms ook een GAS-boete genoemd) krijgen.

Als overtreder zal je een brief ontvangen van de sanctionerend ambtenaar (soms ook de beboetingsambtenaar genoemd) met de gegevens van de vastgestelde feiten, de begane overtreding en de opgelegde administratieve sanctie. Wanneer deze sanctie een geldboete is, staat ook het bedrag van de geldboete en de betalingstermijn in de brief.

2. Verweer bij de sanctionerend ambtenaar

Je kan onmiddellijk bij de sanctionerend ambtenaar de overtreding betwisten en jouw verweermiddelen (= argumenten) met bewijsstukken bezorgen.

Als de sanctionerend ambtenaar jouw verweer (deels) aanvaardt, kan deze de geldboete opheffen of verminderen en hoef je niet naar de politierechtbank. Als de sanctionerend ambtenaar jouw verweer niet aanvaardt, kan je met een verzoekschrift beroep instellen bij de bevoegde politierechtbank.[1]

3. Welke politierechtbank is bevoegd om van mijn beroep kennis te nemen?

Dit is de politierechtbank van de plaats waar je de overtreding hebt begaan. Via de website https://territoriale-bevoegdheid.just.fgov.be/cgi-main/competence-territoriale.pl kan je nagaan welke politierechtbank bevoegd is.

4. Hoe stel ik beroep in bij de politierechtbank?

4.1. Beroepstermijn

Kijk de termijn die je hebt om in beroep te gaan goed na in de brief die je ontvangen hebt van de sanctionerend ambtenaar.

Meestal bedraagt de termijn één maand na de brief met de definitieve beslissing van de sanctionerend ambtenaar, maar er bestaan uitzonderingen. Een termijn van 30 dagen[2] of 3 maanden[3] na de kennisgeving van de beslissing is ook mogelijk.

4.2. Modelverzoekschrift

Via de website van het College van de hoven en rechtbanken klik je eerst op een gerechtelijk arrondissement (op de kaart van België). Bovenaan onder de rubriek 'Formulieren', kan je dan een modelverzoekschrift vinden. Het draagt de naam: 'Verzoekschrift beroep tegen een administratieve sanctie'.

---

[1] Als minderjarige moet je beroep instellen bij de bevoegde jeugdrechtbank.
[2] Artikel 10, § 5 van het decreet van 27 november 2015 betreffende lage-emissiezones (*BS* 18 december 2015).
[3] Artikel 3.2.23, § 8, eerste lid van de ordonnantie van 2 mei 2013 houdende het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheersing (*BS* 21 mei 2013).

Als je dit modelverzoekschrift volledig invult, heb je ineens ook alle vereiste gegevens ingevuld (zie ook hierna).

4.3 Inhoud van het verzoekschrift

Je hoeft het modelverzoekschrift niet te gebruiken, maar houd dan rekening met de volgende vereisten.

* Het verzoekschrift moet verplicht de volgende gegevens bevatten:

Als natuurlijk persoon	**Als rechtspersoon[4]**
De politierechtbank (met de eventuele afdeling) bij wie je beroep instelt	
Jouw naam en voornaam	Jouw naam en de rechtsvorm
Jouw rijksregisternummer (vind je op je identiteitskaart)	Jouw ondernemingsnummer (kan je zelf opzoeken in de Kruispuntbank van Ondernemingen).
Jouw geboorteplaats en geboortedatum	
Jouw domicilieadres: straat, huisnummer, postcode en gemeente	Het adres van de maatschappelijke zetel: straat, huisnummer, postcode en gemeente
De naam en het adres van de administratieve overheid tegen wie jouw beroep gericht is	
De reden(en) waarom je beroep aantekent tegen de beslissing waarbij de administratieve sanctie werd opgelegd	
Wat je precies vraagt aan de politierechtbank (zie ook hierna)	
Jouw handtekening of die van jouw advocaat	

* Daarnaast kan je het best nog het volgende toevoegen:

- een gsm-nummer of e-mailadres waarop je bereikbaar bent (zo kan de griffie je contacteren bij vragen of problemen);
- een kopie van de beslissing waarbij de administratieve sanctie werd opgelegd.

* Wat kan je vragen aan de politierechtbank (zie ook het modelverzoekschrift):

- de beslissing waarbij de administratieve sanctie werd opgelegd te vernietigen of hervormen (leg uit hoe);
- de opgelegde administratieve sanctie te verminderen;
- de tegenpartij te veroordelen tot de kosten van het rolrecht en de bijdrage voor het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand.

4.4. Hoe bezorg ik het verzoekschrift aan de politierechtbank?

Om het beroep bij de politierechtbank in te stellen, kan je het verzoekschrift:

- persoonlijk afgeven op de (burgerlijke) griffie van de politierechtbank;
- aangetekend via de post opsturen naar de (burgerlijke) griffie van de politierechtbank;
- mailen naar de (burgerlijke) griffie van de politierechtbank.

Via de website van het College van de hoven en rechtbanken kan je surfen naar de websites van de verschillende politierechtbanken (en hun eventuele afdelingen), waar je telkens hun adressen en contactgegevens (telefoonnummer + e-mailadres) kan terugvinden.

[4] Voorbeelden van een rechtspersoon zijn een naamloze vennootschap (nv), een besloten vennootschap (bv) en een vereniging zonder winstoogmerk (vzw). Zie de artikelen 1:5, §§ 2-3, 1:6, § 2 en 1:7 Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen.

5. Hoe verloopt de beroepsprocedure voor de politierechtbank?

Eerst zal de griffie van de politierechtbank jou vragen om een bijdrage van 26,00 euro[5] voor het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand te betalen. Pas nadien krijg je een brief met de datum van de zitting waarvoor jij en de administratieve overheid worden opgeroepen. Vaak kan de zaak onmiddellijk worden behandeld.

De politierechtbank zal na een debat[6] beslissen over het beroep dat je hebt ingesteld.[7] De politierechtbank kan de beslissing waarbij de administratieve sanctie werd opgelegd ofwel vernietigen, ofwel bevestigen, ofwel herzien (bv. het bedrag van de administratieve geldboete verminderen).

Na de uitspraak ontvang je per e-mail (als je jouw e-mailadres opgaf) of per brief een melding dat je een kopie van het vonnis kosteloos kan raadplegen op Just-on-web (https://www.justonweb.be/). Als je wordt bijgestaan of vertegenwoordigd door een advocaat, krijgt jouw advocaat deze melding.

6. Hoeveel kost een beroepsprocedure voor de politierechtbank?

Wie uiteindelijk de gerechtskosten betaalt, is afhankelijk van wie in het (on)gelijk is gesteld.

6.1. Je krijgt ongelijk

Als de rechter jou in het ongelijk stelt, blijft de administratieve sanctie overeind. Als de administratieve sanctie een administratieve geldboete betreft, dan zal je die moeten betalen.

Daarbovenop zal je ook de gerechtskosten moeten betalen.
Deze kosten zijn:

- de reeds betaalde 26,00 euro[8];
- het rolrecht, dat 50,00 euro bedraagt;
- wanneer voor de administratieve overheid een advocaat optreedt, een rechtsplegingsvergoeding (minimum 117,73 euro)[9].

Als je een rechtsbijstandsverzekering hebt afgesloten, ga je het best na welke gerechtskosten de rechtsbijstandsverzekeraar ten laste neemt.

6.2. Je krijgt (deels) gelijk

Als de rechter jou echter volledig in het gelijk stelt, zal je niets moeten betalen. De 26,00 euro die je al betaalde, zal ten laste van de administratieve overheid worden gelegd.

Als je deels gelijk krijgt, kan de rechter de gerechtskosten verdelen.

7. Wat als ik niet akkoord kan gaan met de beslissing van de politierechtbank?

De politierechtbank doet uitspraak "in eerste en laatste aanleg". Dit betekent dat je niet in hoger beroep kan gaan tegen de beslissing van de politierechtbank.

Je kan enkel nog "een voorziening in cassatie" instellen. Het Hof van Cassatie oordeelt niet over de overtreding zelf, maar enkel over een correcte toepassing van de rechtsregels.

8. Waar kan ik terecht voor meer informatie?

De rechter en de griffie mogen geen juridisch advies geven.

---

[5] Dit bedrag is onderhevig aan indexering.
[6] Het debat op de zitting gebeurt tegensprekelijk (beide partijen worden gehoord) en openbaar. Het is wel noodzakelijk dat je wat je wil bekomen van de politierechtbank mét je argumenten op papier zet. Dan moet de rechter daarop antwoorden in het vonnis.
[7] Zo zal de politierechtbank oordelen over de wettigheid en de proportionaliteit van de opgelegde administratieve sanctie, maar niet over de opportuniteit ervan.
[8] Als bijdrage voor het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand.
[9] Het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding is afhankelijk van de inzet van het geschil (voor een volledige lijst zie https://www.rechtbanken-tribunaux.be/nl/tarieven) en van de eventuele vraag tot vermindering (zie artikel 1022 Gerechtelijk Wetboek). Ook dit bedrag is onderhevig aan indexering.

Wanneer de bovenstaande procedure voor jou te ingewikkeld lijkt, kan je juridisch advies inwinnen. Je kan hiervoor een beroep doen op een advocaat. Voor gratis juridische eerstelijnshulp kan je onder meer terecht bij een Commissie voor Juridische Bijstand (CJB). Iedereen kan daar terecht voor een gratis oriënterend gesprek met een advocaat.

Als je niet over voldoende middelen beschikt om een advocaat te betalen, kan je mogelijk een beroep doen op de juridische tweedelijnsbijstand. Als jouw inkomen niet hoger is dan de vastgelegde inkomensgrenzen of je in een bepaalde categorie valt[10], kan je de aanstelling van een (deels) kosteloze advocaat bekomen[11] (ook pro-Deoadvocaat genoemd). Die advocaat zal je dan bijstaan en/of vertegenwoordigen in het kader van de procedure voor de politierechtbank.

9. Over welke wetgeving gaat het?

Diverse federale wetgeving maakt het mogelijk om een administratieve sanctie op te leggen, onder meer:

- Wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden (*BS* 3 februari 1999)
- Wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties (*BS* 1 juli 2013)
- Wet van 15 juli 2013 betreffende het goederenvervoer over de weg en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1072/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de markt voor internationaal goederenvervoer over de weg (*BS* 18 februari 2014)
- Wet van 15 juli 2013 betreffende het reizigersvervoer over de weg en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1073/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de internationale markt voor touringcar- en autobusdiensten en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 561/2006 (*BS* 18 februari 2014)
- Wet van 27 april 2018 op de politie van de spoorwegen (*BS* 29 mei 2018)

Daarnaast is er ook nog relevante regionale wetgeving, onder meer:

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Ordonnantie van 2 mei 2013 houdende het Brussels Wetboek van Lucht, Klimaat en Energiebeheersing (*BS* 21 mei 2013)
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25 januari 2018 betreffende het instellen van een lage-emissiezone (*BS* 2 februari 2018)

Vlaamse Gewest

- Decreet van 27 november 2015 betreffende lage-emissiezones (*BS* 18 december 2015)
- Artikel 29*quater* Wegverkeerswet, ingevoegd bij het decreet van 9 oktober 2020 houdende diverse bepalingen over het gemeenschappelijk vervoer, het algemeen mobiliteitsbeleid, de weginfrastructuur en het wegenbeleid, en de waterinfrastructuur en het waterbeleid (*BS* 27 november 2020)

Waalse Gewest

- Decreet van 21 december 1989 betreffende de diensten voor het openbaar vervoer in het Waalse Gewest (*BS* 8 maart 1990)

[10] Bijvoorbeeld als je een huurder van een sociale woning, een minderjarige of een gedetineerde bent.
[11] Afhankelijk van jouw concrete inkomenssituatie, zal de juridische bijstand volledig of gedeeltelijk kosteloos zijn. Je vindt hierover meer informatie op https://www.vlaanderen.be/juridische-tweedelijnsbijstand-pro-deoadvocaat.

- Decreet van 27 mei 2004 betreffende Boek I van het Milieuwetboek – decretale gedeelte (*BS* 9 juli 2004)
- Decreet van 15 juli 2008 betreffende het Boswetboek (*BS* 12 september 2008)
- Decreet van 27 maart 2014 betreffende de riviervisserij, het visbeleid en de visserijstructuren (*BS* 4 juni 2014)
- Decreet van 9 maart 2023 betreffende de afvalstoffen, het circulair gebruik van de materialen en de openbare netheid (*BS* 31 juli 2023)

***

DISCLAIMER

De bedoeling van deze brochure is om de burger in een klare en eenvoudige taal op de hoogte te brengen van de mogelijkheden na een administratieve sanctie.

De wet voorziet evenwel een aantal nuances die we niet allemaal in een korte brochure kunnen uitleggen. Dit zou de tekst onoverzichtelijk maken.

Bij de minste twijfel raden we je aan een beroep te doen op een gespecialiseerd persoon, zoals een advocaat.

Je kan dan ook geen rechten ontlenen aan de inhoud van deze brochure.

Conferenties van voorzitters en hoofdgriffiers van vredegerechten en politierechtbanken
Waterloolaan 70, 1000 Brussel
https://www.rechtbanken-tribunaux.be/nl